

Middelbaar beroeps- onderwijs

Kengetallen

Bekostigde instellingen

Aantal studenten

519.670

niveau 1 **16.564**

niveau 2 **86.152**

niveau 3 **119.199**

niveau 4 **297.755**

Aantal instellingen

63

Aantal opleidingen*

4.142

* Beroepscode/niveau

Niet-bekostigde instellingen

Aantal studenten

42.053

niveau 1 **198**

niveau 2 **6.071**

niveau 3 **11.204**

niveau 4 **24.580**

Aantal instellingen

108

Aantal opleidingen**

2.428

** Crebo

Studenten per leerweg

BOL Voltijd **381.298**

BBL **128.506**

Examendnr. **9.866**

Financiële gegevens

Liquiditeit

1,33

Dit geeft aan hoeveel geld er beschikbaar is om geplande en onvoorziene uitgaven te kunnen doen. Dat is dus exclusief het vermogen dat bijvoorbeeld vastzit in gebouwen.

0 besturen onder aangepast financieel toezicht

Solvabiliteit

0,62

Dit geeft aan in hoeverre onderwijsbesturen in staat zijn om op korte en lange termijn hun schulden in te lossen.

Rentabiliteit

0,9

Dit geeft aan in hoeverre onderwijsinstellingen in een jaar een positief of negatief financieel resultaat (exploitatie resultaat) boeken.

Kwaliteit mbo-onderwijs tijdens coronapandemie zwaar onder druk

- Sinds maart 2020 wordt het onderwijs in het mbo gedomineerd door afstandsonderwijs. Om meerdere redenen is afstandsonderwijs en het mbo geen gelukkig huwelijk. Digitale lessen op afstand sluiten in het algemeen niet goed aan bij de behoefte van mbo-studenten om praktische vaardigheden te leren, bij de motivatie van docenten voor het beroep en bij de socialiserende functie van het mbo-onderwijs. De beperktere mogelijkheden in de beroepspraktijkvorming door de pandemie maken de situatie voor het mbo nog nijpender. Daarbij komen nog de gevolgen voor de afname van de beroepsgerichte examens in de praktijk. Wat de gevolgen zijn voor studenten op de korte en langere termijn, zal later moeten blijken. Al met al kan het haast niet anders dan dat het onderwijs in het mbo heeft moeten inboeten op kwaliteit, ondanks alle inspanningen van besturen en docententeams. Dat deze periode tegelijkertijd ook positieve ervaringen voor een kleine groep studenten en kansen voor de toekomst in het onderwijs met zich meebrengt, is een schrale troost.

Studenten in kwetsbare positie

- Voor studenten in een kwetsbare positie blijft aandacht vereist. Dat geldt vooral ook voor studenten die een niveau 2-opleiding volgen. Niet alleen omdat hun positie op de arbeidsmarkt kwetsbaar is, maar ook omdat ze, als ze opstromen naar een hoger opleidingsniveau dat meer kans biedt op een stevige positie op de arbeidsmarkt, in veel gevallen het diploma niet halen. De kwaliteitsagenda's van instellingen die vaak speerpunten bevatten gericht op deze doelgroep, zijn door de coronapandemie onder druk komen te staan. Belangrijk is dat er zo snel mogelijk weer ruimte komt om de focus te richten op de langetermijndoelstellingen.

Krimp en verbreding

- Het aantal studenten in het mbo is in de schooljaren 2019/2020 en 2020/2021 nog steeds gegroeid, maar daar gaat de komende jaren een einde aan komen. De totale instroom is dit schooljaar voor het tweede jaar op rij gedaald, ondanks een opleving in de instroom van vmbo'ers in de bol-opleidingen, die toe te schrijven is aan de hogere slagingspercentages tijdens de coronapandemie. Een deel van de instellingen speelt in op krimp door samenwerkingsverbanden en fusies met elkaar aan te gaan, dikwijls ook om nog andere redenen. Daarbij bieden nieuwe flexibele trajecten, zoals voor het behalen van mbo-certificaten, instellingen de mogelijkheid om het Leven Lang Ontwikkelen vorm te geven en onderwijs te verzorgen aan andere doelgroepen. Zeker in het licht van de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt als gevolg van de coronapandemie is het mogelijk dat instellingen een rol voor zichzelf zien in de om- en bijscholing van werkzoekenden.

Studiesucces schommelt

- Het studiesucces in het mbo vertoonde de jaren vóór corona een lichte daling, maar steeg in 2020 weer. De vraag is hoe de bijzondere omstandigheden waarin het examenjaar afgesloten moest worden daaraan hebben bijgedragen. Om een volwaardig diploma toe te kennen hebben de instellingen de verantwoordelijkheid om de competenties van studenten in huidige cohorten voldoende op peil te brengen. Dat vraagt van instellingen energie en inventiviteit, van studenten flexibiliteit en uithoudingsvermogen en van de overheid de ruimte en middelen om hieraan vorm te geven.